

2023-10-31

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: VDN-2023-00023

Röstmottagare – krav och kvalifikationer EU-val 2024

Förslag till beslut

Val- och demokratinämnden fastställer krav och kvalifikationer för röstmottagare enligt tjänsteskrivelsen.

Val- och demokratinämnden beslutar att krav och kvalifikationer för röstmottagare ska gälla tills vidare för kommande val.

Sammanfattning av ärendet

En röstmottagare är en viktig del i genomförandet av val. Val- och demokratinämndens förväntningar på röstmottagarna tydliggörs genom att lista krav och kvalifikationer. För att en röstmottagare ska bli förordnad krävs, förutom föreskriven utbildning, att man tar del av och ställer upp på val- och demokratinämnden förväntningar. Ett urval av krav och kvalifikationer är:

- Bemöta och bistå väljare professionellt, vänligt och korrekt.
- Vara effektiv, stresstålig och noggrann samt ha förmåga att samarbeta.
- Efter utbildning kunna utföra samtliga arbetsuppgifter som förekommer i en vallokal.
- Särskilt för ordförande:
 - leda och fördela arbetet i valdistriktet.
 - Ansvara för att ordförande eller vice ordförande alltid finns i vallokalen

Ärendet

I Vallagen finns inga regler för vem som kan vara röstmottagare men Valmyndigheten rekommenderar kommunernas valnämnder att fatta vissa beslut om principer och regler för rekrytering av röstmottagare. Det finns också skäl att, i samband med det, besluta om förhållningssätt samt krav och kvalifikationer som en röstmottagare ska uppfylla.

Det svenska valsystemet bygger på manuellt och lokalt arbete ute i landets kommuner. Röstmottagaren är de som möter väljaren i röstningslokalen och röstmottagarna är de som räknar rösterna i vallokalen på valnatten.

Beslutade krav och kvalifikationer kommer att få en tydlig plats i utbildningen av röstmottagare inför deras arbete. Alla röstmottagare behöver känna till och ställa upp på dessa punkter för att förordnas som röstmottagare. I den händelse en röstmottagare inte lever upp dessa krav och kvalifikationer kommer de att kunna entledigas från sitt förordnande som röstmottagare.

Krav och kvalifikationer:

En röstmottagare i Nacka ska:

- Bemöta och bistå väljare professionellt, vänligt och korrekt.
- Vara effektiv, stresstålig och noggrann samt ha förmåga att samarbeta.
- Behärska svenska språket i tal och skrift samt kunna hantera den räkning som krävs för uppdraget. Andra språk utöver svenska kan vara meriterande för uppdraget.
- Införstådd med att arbetet sker från tidig morgon till sen kväll/natt och att ingen lämnar sitt uppdrag förrän det är slutfört.
- Genomgå den utbildning som krävs för att vara röstmottagare (lagkrav)
- Efter utbildning kunna utföra samtliga arbetsuppgifter som förekommer i en vallokal.
- Ta till sig nya rutiner och bestämmelser i förhållande till tidigare val.
- Vara medveten om att man kan behöva bistå med arbete i annat valdistrikt under valdagen och valnatten.
- Vara uppmärksam på de meddelanden som kommer från valkansliet och ordförande i valdistriktet.
- Bör senast valdagen ha fyllt 18 år

En ordförande i en vallokal ska dessutom:

(Nedanstående punkter gäller även vice ordförande när ordförande inte är på plats i vallokalen.)

- Ta till sig och arbeta enligt de särskilda instruktioner som finns för ordförande respektive vice ordförande.
- Leda och fördela arbetet i vallokalen i enlighet med de roller som beskrivs vid utbildningen.
- Lägga schema för valdagen och kommunicera det med övriga röstmottagare i valdistriktet.
- Ansvara för att vallokalen alltid har ordförande eller vice ordförande på plats under hela tiden.

- Förmåga att samarbeta med övriga ordföranden i de fall där det är flera valdistrikt i samma lokal. Till exempel tillsammans komma överens om hur de gemensamma arbetsstationerna ska bemannas.

Redan beslutade krav för röstmottagare är att man inte får kandidera på en valsedel som finns i röstningslokalen samt att BankID (eller motsvarande) krävs för att valkansliet ska kunna hantera röstmottagarnas personuppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Beslutet innebär inga särskilda konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 31 oktober 2023

Ida Wahlbom
Biträdande enhetschef
Juridik- och kanslistaben

Anders Fredriksson
Tf Gruppchef
Juridik- och kanslistaben

Anneli Drakenberg
Valsamordnare
Juridik- och kanslistaben